

10.09.2021

CUMA HUTBESİ

خُطْبَةُ الْجُمُعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا** يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا... وَلَا تَجَسَّسُوا... “*** عَنْ أَبِي
هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى) قَالَ... وَلَا تَحَسَّسُوا وَلَا
تَجَسَّسُوا وَلَا تَحَاسَدُوا...“** عَنْ ثَوْبَانَ عَنْ
رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى) أَنَّهُ قَالَ لَا يَحِلُّ لِأَمْرِي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ أَنْ يَنْظُرَ فِي جَوْفِ بَيْتِ امْرِئٍ حَتَّى
يَسْتَأْذِنَ فَإِنْ نَظَرَ فَقَدْ دَخَلَ... “

SOSYAL MEDYA VE MAHREMİYET BİLİNCİ

Kıymetli Kardeşlerim!

Yüce Dinimiz İslâm'ın gönderiliş gayesi insanın dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamaktır. Bu gayeyi gerçekleştirmek için Kur'an'ı Kerim ve Peygamberimizin hayatı ve sözlerinde önümüzü aydınlatacak, bizlere yol gösterecek nice bilgi ve hikmetler vardır. Bilgi ve teknolojinin hızlı bir şekilde geliştiği ve dünyamızı dönüştürdüğü günümüzde birçok yeni sorun ve durumla karşılaşmaktayız. Teknolojinin önümüze koyduğu ve geniş bir kitleyi etkileyen yeni durumlardan biri de internet ve sosyal medya gerçeğidir. Sosyal medyanın kullanılmasında insanların kişilik haklarına dikkat edilmediği, yalan ve yanlış haberlerin yayılmasında hassas davranılmadığı gözlemlenmektedir.

Değerli Müminler!

Hepimizin hayatında yerini alan internet ve sosyal medya, başboş, ilkesiz ve sorumsuzca hareket edilecek bir alan değildir. Müslümana yakışan daima sorumluluk bilinciyle hareket etmek, başkalarının hak ve hukukuna saygılı olmak, Allah'ın koyduğu sınırlara uymaktır. Unutmayalım ki normal hayatta olduğu gibi internet ve sosyal medyada da insanların haklarını ve özel hayatlarını ihlal etmek haramdır. Yalan ve asılsız bilgilerle insanların kişilik haklarına saldırmak büyük bir günahdır. İnsanların gizli ve mahrem bilgilerini ifşa etmek Kur'an'ın, “Birbirinizin kusurlarını ve mahremini araştırmayın.”¹ emrini çiğnemektir. Günlük hayatta yalan söylemek, insanları karalamak, iftira atmak nasıl günahsa, yaygın dünyasında ve sosyal medyada da aynı şekilde günahdır. Oradaki söz ve davranışlarımızdan da mutlaka hesaba çekileceğiz. Hutbeme başlarken okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: “**Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü**

kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.”²

Aziz Kardeşlerim!

Dünya ve ahiret mutluluğu insana saygı ve ahlaklı bir toplum oluşturmaktan geçer. İnsana saygının ve ahlakın olmadığı bir toplumda maddi ve manevi bir gelişmenin olması mümkün değildir. Peygamber Efendimiz (sav) insanlara saygı ve kişilik haklarına riayet etme konusunda bizleri uyarmıştır. O bizlere yol gösterdiği bazı hadislerinde şöyle buyurmaktadır. “Zandan sakının. Çünkü zan, yalanın ta kendisidir. Birbirinizin konuştuğuna kulak kabartmayın, birbirinizin özel hâllerini araştırmayın, birbirinizle üstünlük yarışına girmeyin, birbirinize haset etmeyin...”³ “Hiç kimsenin izinsiz olarak bir başkasının evinin içine bakması helâl değildir. Eğer bakarsa (eve girmiş gibi günah işlemiş) demektir...”⁴ “Ey diliyle iman edip, kalbine iman girmemiş olan kimseler! Müslümanların gıybetini yapmayın ve onların gizli hâllerini araştırmayın. Çünkü her kim onların gizli hâllerini araştırırsa Allah da onun gizli hâlini ortaya çıkarır. Allah kimin gizli hâlini araştırırsa onu evinde bile (gizlice yaptıklarını ortaya çıkararak) rezil eder.”⁵

Muhterem Cemaat!

Bugün bizler için teknolojiden tamamen uzak bir hayat sürmek elbette mümkün değildir. Zaten İslam'ın da böyle bir talebi yoktur. Teknoloji ve sosyal medya alanı amaçsız, verimsiz ve kontrolsüz bir mecra olarak görmek doğru değildir. Zira teknolojinin bilinçsiz kullanımı, kişinin sağlığını tehdit ederek canına, maddi kayba uğramasına neden olarak malına zarar vermektedir. Gayr-i ahlâkî yönelimlerle iffetini, aşırı ve sapkın ideolojilerle inancını zedelemektedir. Düşünme ve idrak etme kabiliyetini bozmakta, akli melekelerini zayıflatmaktadır. Ancak teknolojiyi helal-haram hassasiyeti taşıyarak, ahlaki ilkelere dikkat ederek, insan hak ve özgürlüklerini ihlal etmeden kullanmak en önemli sorumluluğumuzdur. Böylece vaktimizi daha verimli ve emeğimizi toplumun huzur ve barışına katkı sağlayacak şekilde değerlendirebiliriz. Yeryüzünü iyilikten ve huzurdan yana imar edebiliriz. Yeter ki her nimet gibi teknolojiyi de Cenâb-ı Hakk'ın koyduğu ölçü ve sınırlara riayet ederek kullanalım.

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Hüccürât, 49/12

² İsrâ, 17/36.

³ Buhari, Edeb, 57; Müslim, Birr, 28

⁴ Tirmizi, Salat, 148; İbn Hanbel, V, 280

⁵ Ebû Dâvûd, Edeb, 35